REKORDY AKCIÍ NAVZDORY NEJISTOTĚ

Americké akcie během dubna znovu dokázaly překvapit. Navzdory konfliktu na Blízkém východě, který má potenciál přivést globální ekonomiku do recese, obavám z inflace i nejistotě kolem měnové politiky dosáhly hlavní americké indexy nových historických maxim. Příčina je zřejmá: zatímco ekonomické vyhlídky se stávají nejistými, investoři se znovu přiklonili k optimismu souvisejícímu s vývojem umělé inteligence.

Právě umělá inteligence (AI) a technologický boom byly hlavním tahounem akciového trhu v loňském roce a tento příběh v dubnu pokračoval. Oživení podpořily i odhady zisků amerických společností, které letos svižně rostou. Investoři tak nadále přijímají tezi, že USA jsou centrem globálního technologického cyklu a že právě americká ekonomika může z AI revoluce nejvíce profitovat.

Optimismus na amerických akciích dává paradoxně smysl i z hlediska krize na Blízkém východě, na jejímž vzniku se USA významně podílely. Ve stručnosti lze říci, že pro investory v USA je tento region relativně vzdálený a důsledky současného dění je tolik netrápí. V podstatě neřeší, kdo je do krize zapojen, ale kdo na ní může vydělat. USA jsou v současnosti čistým exportérem energetických surovin, a vyšší ceny energií proto americké ekonomice neškodí tak silně jako asijským a evropským čistým dovozcům. Pokud tedy měl kapitál někam proudit, USA dávají smysl.

Opakoval se navíc známý příběh posledních let: Korekce na akciovém trhu jsou většinou relativně rychle eliminovány a brzy se testují nová maxima.

Hlavní příčina spočívá ve stavu finančního systému a v nedávných zkušenostech investorů. Od finanční krize v letech 2008 až 2009 byl finanční systém v reakci na různé šoky opakovaně podporován rozsáhlými programy kvantitativního uvolňování, které vedly k výraznému nárůstu likvidity. Toto prostředí přispělo k růstu cen finančních aktiv a zároveň ovlivnilo vnímání dostupnosti kapitálu i míru opatrnosti při jeho využití. V podmínkách dostupného kapitálu mají korekce na akciových trzích často kratší trvání. Průběh předchozích korekcí mohl ovlivnit očekávání investorů, z nichž významná část ve své kariéře nezažila opravdu dlouhodobý pokles akciového trhu. Po březnovém poklesu technologických titulů tak někteří investoři mohli usoudit, že korekce již trvala dostatečně dlouho, a nechtěli si nechat ujít příležitost podílet se na dalším růstu.

ROPA, PLYN A HORMUZ JAKO HLAVNÍ ZDROJ NERVOZITY

Zatímco se akciový trh v USA vezl na vlně optimismu, obavy z dopadů krize na Blízkém východě nezmizely. Napětí kolem Hormuzského průlivu bylo patrné zejména na cenách energetických komodit.
Ve chvíli, kdy se objevily zprávy o možném příměří mezi Spojenými státy a Íránem, ceny ropy během několika hodin klesly o více než deset procent. Jakmile se však ukázalo, že příměří je křehké a průjezd Hormuzem zůstává fakticky omezen, ceny ropy opět rostly.

Málokdo pochybuje o tom, že zúčastněné strany mají ekonomický zájem na brzkém ukončení konfliktu. Problémem je, že jiné strategické zájmy převažují. Finanční trhy přitom zatím plně nezapočítávají

riziko dlouhodobého trvání konfliktu ani dopady již vzniklých škod. Katar, který patřil stabilně mezi největší vývozce zkapalněného zemního plynu, musel v březnu zastavit výrobu po íránských útocích na největší závod na světě. Podle dostupných informací bude obnova kapacit trvat roky. Nestačí tedy pouze znovu otevřít Hormuzský průliv – významnou roli sehrají i škody na infrastruktuře a širší dopady na dodavatelské řetězce.

Potenciální dopady na Evropu dobře ilustrují výroky německého kancléře Merze ve smyslu: „Stojí nás to hodně peněz." Evropské země se do konfliktu zapojit nechtějí a aktuálně ani nevidí jasnou cestu k jeho ukončení, přesto jeho důsledky ponesou. Pro německou ekonomiku je to obzvlášť nepříjemné, protože se nacházela ve fázi stagnace a letos očekávala alespoň křehké oživení. Tento výhled se však může rychle změnit. Například nálada v německém automobilovém průmyslu se v dubnu zhoršila a dlouhodobě zůstává na velmi nízké úrovni.

EVROPA JE V PROSTŘEDÍ MOŽNÉ STAGFLACE VÝRAZNĚ ZRANITELNĚJŠÍ NEŽ SPOJENÉ STÁTY.

Obecně situaci v mnoha zemích včetně ČR komplikuje fakt, že po nedávných zkušenostech může velmi rychle dojít k rozkotvení inflačních očekávání. Hlavní makroekonomická debata se proto vede o možném návratu stagflačního prostředí, tedy kombinace vysoké inflace a slabého ekonomického růstu. Evropa je pak v tomto ohledu zranitelnější než USA.

ČESKÁ EKONOMIKA ZPOMALILA, MOŽNÁ TO NENÍ PROBLÉM

Drahé energetické suroviny pociťujeme i v ČR. Pohonné hmoty výrazně zdražily a časem se vyšší ceny energií mohou promítnout i do cen potravin. Relativně stabilní zatím zůstal kurz koruny, který vzhledem k silné exportní orientaci české ekonomiky při globálních nejistotách obvykle více kolísá.

Předběžné údaje naznačují, že mezikvartální růst HDP ČR se v letošním prvním čtvrtletí pohyboval kolem 0,2 %, zatímco očekávání byla výrazně vyšší. Detailní struktura zatím není známa, nic však nenasvědčuje tomu, že by šlo o přímý důsledek krize na Blízkém východě. Její dopady se případně projeví až s odstupem. Určitá nepřímá vazba však existovat může.

Jedním z vysvětlení může být snaha průmyslových podniků o předzásobení, které se přes vyšší importy krátkodobě negativně promítá do vykazovaného růstu. Ve skutečnosti by tak mohlo jít o investice, které v budoucnu zmírní dopady případných problémů v dodavatelských řetězcích.

Lze předpokládat, že zkušenosti s předchozími narušeními dodavatelských řetězců jsou stále živé. Český průmysl historicky prokazoval značnou schopnost adaptace a není důvod očekávat, že by ji nyní ztratil. Slabší výsledek v prvním čtvrtletí tak může být paradoxně i pozitivním znakem, že firmy rizika nepodceňují a aktivně se na ně připravují.

Zdroj: patria.cz + redakce; 4. 5. 2026